Industrielle revolution

Af Lennart Kiil

Fabriksarbejdere ved fyraften, England år 1900.

Public domain

Skiftet fra en økonomi drevet af manuelt arbejde og landbrug til en drevet af store fabrikker med maskiner.

Den industrielle revolution tog sin begyndelse i slutningen af det 18. århundrede i Storbritannien og spredte sig derfra til resten af den vestlige verden. Revolutionen medførte omvæltninger inden for mange dele af økonomien og samfundet.

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node

En af de mest fundamentale omvæltninger var inden for produktionsmetoderne. Den hidtidige produktion, der foregik i lille skala i små værksteder og hjem, blev afløst af storskala-produktion i fabrikker. Her gjorde nye opfindelser som spindemaskinen til tekstilindustrien og dampmaskinen fabrikkerne mere effektive og moderne.

I takt med at produktionsmetoderne ændrede sig, ændrede samfundet sig også i mange henseender. Der var brug for arbejdskraft i fabrikkerne, så nye byer blev etableret og eksisterende byer voksede efterhånden, som folk flyttede ind fra landområderne.

Dampkraft spillede en afgørende rolle for den industrielle revolution. Med dampkraft blev det muligt at sætte kraft på både industrien og transportsektoren (lokomotiver og skibe). Der blev brugt fossile brændstoffer´til dampmaskinerne. Den dramatiske vækst i antallet af fabrikker medførte en voldsom stigning i luftforureningen i byerne.

Den industrielle revolution, som startede i Storbritannien og herfra bredte sig ud over Europa, er siden fortsat i resten af verden. I dag gennemgår nogle mindre udviklede lande således en tilsvarende industriel revolution.

I forbindelse med den globale opvarmning og klimaændringerne anses den industrielle revolution normalt for at være begyndelsen på en øget menneskelig udledning af drivhusgasser.

Husk at tage quizzen online på klimaleksikon.dk/opslag/industrielle-revolution

Sådan henviser du til opslaget

Lennart Kiil: "Industrielle revolution". Klimaleksikon, klimaleksikon.dk/opslag/industrielle-revolution, hentet 12. november 2026.

Klimaleksikon er gratis og uden login.

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node